

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Sžo/55/2012                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 8010200375                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 17.12.2012                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Baricová            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2012:8010200375.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. D., bytom R., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Puchalla & partners, s. r. o., so sídlom Kmeťova 24, Košice, proti žalovanému Štátnej energetickej inšpekcii Trenčín - vedúcemu služobného úradu, so sídlom Hurbanova 59, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného z 12. apríla 2010 č. 710/1000/2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 05. septembra 2012, č. k. 1S/60/2010-141, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky Krajského súdu v Prešove z 05. septembra 2012, č. k. 1S/60/2010-141 z r u š u j e .

### Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým uznesením uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní od doručenia uznesenia príkazom na účet krajského súdu súdny poplatok vo výške 132 eur za žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného z 12. apríla 2010 č. 710/1000/2010, a za odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 1S/60/2012-77 z 21. októbra 2011.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa oslobodenia od súdnych poplatkov v celkom rozsahu, nakoľko predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil svoje prvostupňové rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu. Žalobca s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Nakoľko napadnuté uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom krajský súd postupujúc podľa § 374 ods. 4 veta prvá OSP odvolaniu žalobcu nevyhovel s tým, že konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu o skončení štátnozamestnaneckého pomeru nemožno stotožňovať s konaním o určenie neplatnosti pracovného pomeru, pričom poukázal na to, že súdny poplatok v sume 132 eur bol žalobcovi priznaný v rámci náhrady trov konania rozsudkom Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2012, sp. zn. 4Sžo/2/2012.

Odporca odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie možno považovať za dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o súdnych poplatkoch v znení do 30. septembra 2012 navrhovateľ v konaní o náhradu škody z pracovného úrazu a choroby z povolania, v konaní o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a pri uplatnení nárokov z neplatného rozviazania pracovného pomeru.

Podľa § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o súdnych poplatkoch v znení od 01. októbra 2012 od poplatku sú oslobodení navrhovateľ v konaní o náhradu škody z pracovného úrazu a choroby z povolania, v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru a pri uplatnení nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru.

Podľa Dôvodovej správy k novele zákona o súdnych poplatkoch zákonom č. 286/2012 Z. z. z 11. septembra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 286/2012 Z. z.“), ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o súdnych poplatkoch bolo doplnené „vzhľadom na nejednotnú prax súdov v otázke osobného oslobodenia štátnych zamestnancov ako navrhovateľov od súdnych poplatkov v konaniach o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a pri uplatnení nárokov z neplatného rozviazania pracovného pomeru“. Právna úprava sa preto „precizovala“ explicitným vymedzením, že zákonné oslobodenie podľa § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o súdnych poplatkoch sa vzťahuje na konania uvedené v tomto ustanovení aj v prípade, ak sa týkajú štátnozamestnaneckého pomeru.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a dôvodovej správy k zákonu č. 286/2012 Z. z. treba k doplneniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o súdnych poplatkoch a k nejednotnosti súdnej praxe uviesť, že do 30. októbra 2009 veci štátnozamestnaneckého pomeru prejednávali a rozhodovali sudy v správnom súdnictve, včítane vecí, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zatiaľ čo od 01. novembra 2009 podľa § 125 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov spory medzi štátnym zamestnancom a služobným úradom o nároky zo štátnozamestnaneckých vzťahov prejednávajú a rozhodujú sudy, t. j. v prvom stupni okresné sudy vo všeobecnom súdnictve; predovšetkým z tohto dôvodu bolo potrebné vo vzťahu k osobnému oslobodeniu od súdnych poplatkov zrovnoprávniť konania týkajúce sa pracovných pomerov a štátnozamestnaneckých pomerov. Súdna prax však nebola jednotná ani pokiaľ ide o súdne preskúmavacie konania, už aj preto, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch priznávalo od 01. júna 2007 oslobodenie od súdnych poplatkov príslušníkom Policajného zboru, príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, príslušníci Národného bezpečnostného úradu a príslušníci Slovenskej informačnej služby a colníkom a od 01. januára 2009 aj profesionálnym vojakom Ozbrojených síl Slovenskej republiky, v konaní o preskúmanie rozhodnutí služobných orgánov podľa osobitných predpisov, a pri výslovnom neuvedení oslobodenia od súdnych poplatkov aj štátnych zamestnancov pri by taký výklad zákona, ktorý by im nepriznával osobné oslobodenie od súdnych poplatkov vo veciach týkajúcich sa ich štátnozamestnaneckého pomeru, bol diskriminačný a nezlučiteľný s ich právom na súdnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky.

V danej veci nebolo sporné, že predmetom preskúmvacieho konania bolo rozhodnutie a postup žalovaného týkajúce sa skončenia žalobcovho štátnozamestnaneckého pomeru. Konanie bolo začaté dňom 21. mája 2010 a bolo právoplatne skončené dňom 20. júla 2012, teda ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 286/2012 Z. z., t. j. pred doplnením ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d/ zákona o súdnych poplatkoch.

Podľa § 18ca zákona o súdnych poplatkoch (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012 sa síce nezmieňuje o vyberaní súdnych poplatkov v prípade dodatočného oslobodenia od ich platenia, avšak z iných prechodných ustanovení (napr. § 18a ods. 4, či § 18b zákona o súdnych poplatkoch) ako aj z ustanovenia § 18c ods. 6 zákona o súdnych poplatkoch je zrejmé, že poplatky, na ktoré sa vzťahuje oslobodenie podľa tohto zákona a ktoré neboli vybraté do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa nevyberajú.

Na základe vyššie uvedeného dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že žalobca nemá povinnosť súdny poplatok za žalobu ani za odvolanie platiť, napriek tomu, že v ustanovení § 4 ods. 2 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch nebolo do 30. septembra 2012 explicitne uvedené, že sa oslobodenie od súdnych poplatkov vzťahuje aj na žalobcu uplatňujúceho svoje nároky zo skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. I keď štátnozamestnanecký pomer nemožno stotožniť s pracovným pomerom, ide o nároky obdobnej povahy, a ako je už zdôraznené v predchádzajúcom odseku, nemožno v tomto smere pre nejednoznačnú právnu úpravu pripustiť diskriminujúci výklad zákona. Napokon aj krajský súd po celý čas konal a rozhodol bez toho, že by bol súdny poplatok zaplatený a ani žalobcu na jeho zaplatenie nevyzval. Okrem toho nebolo možné opomenúť ani zhora citované prechodné ustanovenia, ktoré tiež jednoznačne nasvedčujú tomu, že pri dodatočnom oslobodení od súdnych poplatkov nevybraté súdne poplatky nie je možné vybrať, čím ani dodatočné uloženie poplatkovej povinnosti už nie je namieste.

Na tom nemení nič ani skutočnosť, že žalovaný bol v rámci náhrady trov konania, ktoré má žalobcovi zaplatiť podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2012 sp. zn. 4Sžo/2/2012, zaviazaný aj k náhrade za doposiaľ nezaplatený súdny poplatok; žalobca však túto časť trov konania už nemôže od žalovaného požadovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky všetkých týchto dôvodov napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. i/ OSP zrušil majúci za to, že neexistovali dôvody pre jeho vydanie.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.